

Советск Хальмгин цаарандк цецгрлтин төлө

Мана орн-нутгин оln-амтс-лэ хамдан Хальмг автономн таньгъчин куч-көлсчнр СССР-н Деед Советин сунь-гвьрт сэн белдвр кецхäv. КПСС-н ЦК цуг суньгъачнрур кесн дуудвар, КПСС-н ЦК-н февральск Пленумин шиидврär бргмдж авчхасн көдлмшчнр, колхозникуд болн церглächнр, социалистическ дөрлдänd авсн эврәннь даалгъван нертэ кевär күцäхин төлө гаран сулдхл уга көдлдж йовцхана.

СССР-н Деед Советд урднь болсн суньгъврин хбөн давсн дөрвн жилин эргцд, мана орн-нутгт, Коммунистическ партин гардвртагъар, эдлахун болн культурн тосхятд äвртä гидг ик диилврмүд бär-гдв. Эн цагин эргцд Хальмгт чигн ик гидг хүврлт болв. Колхозмуд болн совхозмуд малас авдг эдл-уш икär орулдж өгцхädг болв. Зулг ганцхн сүл гурвн жилин эргцд мал өсклгнäs орг ору, 1954 джилинлэ дүнъгцүлхд, 100 сай гар арслнъ өсв, хбөнä то 600 миньгън, үкр малин то— 67 миньгън өсв.

Сарпинск районд ода „Степной“ совхозин эдл-аху бääх газрт, одахн күртл нег чигн тосхлт уга, эдлж бääсмн. Эмнг газриг эдлггнд орулгъар цуцртлан угагъар көдлсн советск улс теегин агъуг таньдшго болгъдж хүврäv. Ахр цагин эргцд энүнд ке, күтц, сääхн поселкс тосхгддж өсв. Эн совхозин центральн усадьбд культурин сән гидг Гер, äмтн хот уудг гер, магазид бääнä.

Хальмгин 2 сай үлү гектар газриг мал туудж ирдж үвлзүлг бääрн эзджәнä. Ростовск, Астраханск областьсин болн Ставрополин колхозмуд болн совхозмуд элжго бääсн теегт үвлзнъгүд тосхв. Хол бääсн теегт хббчнрин айта ги-

★
Н. ЖЕЗЛОВ.
КПСС-н Хальмг таньгъчин комитетин сеглär
★

дг гермүдтэ үвлзнъгүд бүрдлэгдв. Ода Комсомольск поселк бääх ормд цббкн джил урд зулг элсн-донъхс үзгддг бääсмн. Äмтн бääдг тер пункт ода мана крайд шин Черноземельск суньгъврин округин центр болв.

Целинн, Бурунн, Сухотинск гидг поселкс одахн күртл теегт бääх, бичкн селад бääсн болхла, тедн ода района центрмүд болв. Целинн поселк Келн-äмтнä Советд суньгългъна суньгъврин округин центр. Зулг ганцхн нидн джил энүнд äмтн бääдг оln гермүд, хот уудг гер, клуб, магазин, типограф тосхгдв.

1957 джил хальмг оln-äмтнä тууджд нег äмтин айта джил болдж орх. КПСС-н XX-ч хургин шиидврмүд күпцäдж, партин Центральн Комитет болн Советск правительств Хальмг автономн таньгъчиг хärү токтагъад, түүгärн тегäd Хальмгин эдлаху болн культур делгрхд ик аргъ учрав.

Партин болн правительствин эн тууджлгч шиидврин хärүд, таньгъчин куч-көлсчнр, таньгъчин экономикин болн культурин делгрлтлэ залгълднъгү эрки чинртä төрмүд күцäхин төлө гүджрмг ноолда делгрүлдж кецхäv. Орсмуд, хальмгуд, украинцнр, хасгул ах-дүүгъинärиньгддж, Тöрскиндän буудя, мах, ус, ноос, селәнä эдл-ахун нань чигн хот-хол улм икär дгхин төлө äмән äрвлл уга көдлдж бääцхәнä.

Нидн джил государств цуг бийнъ, ядхдан 3,5 сай костюм кедж болм дүнъгä 900 вагон ноос, 82 миньгън кара-

кулевой хурсх, 200 миньгън центнер мах авб. Хбөнä то 250 миньгън, үкр малин то— 15 миньгън толгъа өсв.

Эн диилврмүд эгл оlnа көдлмштән шуултиг улм ббдән бргв. Хб өсклгнд сääни эк татгч ах хббчнр, „Черноземельский“ совхозин Н. Охмат, А. Суховеев, балгъсна, Сталинä нертэ колхозин—Социалистическ Куч-көлснä Герой Я. Попенко, орден зуугъач М. Кривкин, нань чигн улсин селдär эклсн—зургъадгч тавн джилин сүл күртл хбөнä тоогъан 3 сай күргхär таньгъчин хб өскächнр авсн даалгъвриг болзгаснь урд күцäхин; төлө кегч дөрлдән Хальмгт делгрв. 176 миньгън нääнр хбн үвлär болн эрт-хаврар хургълуллгнд орв. Турмшгүд харгъсн бийнъ, колхозмуд болн совхозмуд эврä бääрн газртан болн туудж авч оч мал бärдг бääрндän мал үвлзүлхд урдк джилäs деерär белдцхäv.

СССР-н Деед Советд суньгъхд белдврин цагт Хальмгин куч-көлсчнрин политическ болн көдлмштән шуулгнь збвär ббдлв. Хббчнрин, үкрчнрин бригадс, саальчнр, трактористнр, агрономс болн зоотехникүд төвкнүн көдлмшин фронтд шин диилврмүд күцдж, суньгъврин бдрт белгтä ирхär шиидцхäv.

Партийн, профсоюзн, комсомольск организацс, бääрн газрин Советс селәнä эдлахуд көдлächнрин дөрлдäg толгъалв. Кесг колхозмудар, совхозмудар „Малчнрин бдр“ кегдäд, терүн деер онц бригадсин, фермсин дөрлдәнä диг хäläдж күүндгдäл, бääх дугу-дундсиг чикллгнä хаалгъ темдлгднä.

КПСС-н райкомин болн района күцäгч комитетсин

(Чилгчнь 4-ч халхд).

